

проблем. Частные инвесторы, используя схемы ГЧП, могут оказать неоценимую помощь как в реализации масштабных и дорогостоящих, так и сравнительно небольших по объемам финансирования проектов.

Литература:

1. Шувалов С. С. Ключевые риски развития цифровой экономики: новые вызовы для системы государственного управления / С. С. Шувалов // *Менеджмент и Бизнес-Администрирование*, 2019. – № 2. – С. 4–16.

2. Статистический ежегодник 2019. Национальный статистический комитет Республики Беларусь. Минск. 2019. URL: https://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/publications/izdania/public_compilation/index_14636/ (дата обращения: 29.01.2020)

3. Момедов О. Ю. Экономика инклюзивной цивилизации / О. Ю. Момедов // *TERRA ECONOMICUS*, 2017. – Т. 15. – № 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ekonomika-inklyuzivnoy-tsivilizatsii/viewer> (дата обращения 28.01.2020)

ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК ТА ЗРОСТАННЯ: ДОСВІД КИТАЮ

А. О. МОСКВИНА, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки

О. А. РЕГУНОВА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

У сучасному світі усе частіше людство торкається теми соціальної несправедливості, нерівномірності розподілу ресурсів, можливостей і доходів у суспільстві. Та усе частіше різні країни почали звертатися до концепції інклюзивного розвитку та зростання.

Інклюзія – це процес підвищення рівня участі населення у суспільному житті. Інклюзивне зростання є невід’ємною передумовою інклюзивного розвитку. Концепція інклюзивного зростання забезпечує можливості та рівність прав для всіх економічних учасників, справедливо розподілення матеріальних і нематеріальних благ для підвищення добробуту суспільства. Концепція інклюзивного розвитку дозволяє усвідомити для кожної людини свою важливість та цінність у створенні середовища свого існування, а також вагомість своєї участі в економічному та суспільному житті, усе це робиться за рахунок гармонійного поєднання змін кількісних та якісних параметрів. Ці концепції містять у собі не тільки мету подолання прірви між бідними та багатими верствами населення, а й досягнути рівності у здобутті освіти та забезпеченні охорони здоров’я.

Стратегія інклюзивного розвитку ще давно стала важливою частиною економічних реформ китайського уряду. У 2004 році в Китаї було прийнято концепцію «гармонійного суспільства». Ця концепція базується на принципах інклюзивності: рівність, стабільний розвиток та економічне зростання. Китайське збалансоване суспільство – це демократія та законність, рівність, справедливість, довіра, співіснування людини та природи. Стратегія

інклюзивного економічного розвитку відобразилася у П'ятирічних національних планах економічного та соціального розвитку Китаю і також стала основою довгострокових стратегій до 2030-го та 2050 років.

Згідно із 13-м П'ятирічним планом, ключовими частинами економічної стратегії Китаю є інклюзивне суспільство, інноваційна економічна структура, скоординовані регіональні системи, інтенсивна промисловість, зелений розвиток і відкритий світогляд. Саме інклюзивне суспільство фокусується на науці, освіті, культурі, подоланні бідності та охороні здоров'я. За даними Central Intelligence Agency, у 2017 році в Китаї лише 3,3 % населення перебували за межею бідності, маючи дохід менш ніж 1,9 дол/день. Але ще у 1990 році, до запровадження концепції «гармонійного суспільства», цей показник становив 66,6 %. Для порівняння, в Україні 24,1 % населення заробляють менш ніж 1,9 дол/день, у США – 15,1 %, Кореї – 12,5 % [4]. І при цьому зростанні доходів на душу населення скорочується розрив між багатим і бідним населенням Китаю.

Але за даними World Bank, коефіцієнт нерівності розподілу доходів GINI у 2016 році склав 0,465 пунктів, що вказує на підвищений ризик соціальних заворушень. Таке високе значення цього показника свідчить про концентрацію доходів у певних груп населення країни. Однак за останні 10 років спостерігається тенденція зниження коефіцієнта GINI з 0,487 до 0,465, що є позитивним показником та свідчить про правильно обраний напрямок економічної політики.

Одним з важливих пріоритетів інклюзивного розвитку Китаю є стимулювання внутрішнього попиту та споживання. Використовуючи бюджетне стимулювання уряд намагається зменшити залежність від зовнішнього попиту шляхом нарощування внутрішнього. Завдяки цьому Китаю вдається зберігати зростання економіки.

Через високий рівень урбанізації в Китаї (майже 55 %) сильно зростають витрати на споживання міського населення (у середньому на 14 % щорічно). Урбанізація це один з важливих інструментів зменшення розриву між багатими та бідними верствами суспільства, також сприяє формуванню середнього класу. Однак протилежна ситуація відбувається у сільській місцевості: за 10 років витрати на споживання зменшилися тут майже в 3 рази.

За оцінками представленими у звіті «The Inclusive Development Index 2017», Китай знаходиться на 15-тій сходинці серед 79 країн, що розвиваються [5]. Важливими конкурентними перевагами Китаю вважають: заощадження, з врахуванням інвестицій у людський капітал; рівень зайнятості, ВВП на душу населення, тривалість життя. Також Китай має сильні сторони за політичними та інституційними індикаторами індексу інклюзивного розвитку: якість інфраструктури, освіта та зайнятість. Але інклюзивний розвиток заповільнюють такі фактори як нерівність в розподілі доходів, швидке зростання коефіцієнта демографічного навантаження, інтенсивність викидів в атмосферу діоксиду вуглецю тощо.

У сучасних світових умовах стале економічне зростання не може відбуватися без інклюзивного розвитку. Китайський уряд, розуміючи складні виклики майбутнього та неминучі глобальні проблеми людства, взяв курс на інклюзивний розвиток економіки. Це забезпечить Китаю стале економічне зростання, доступність середньої та вищої освіти, медицини, формування середнього класу та інноваційної нації. Тому концепція інклюзивного розвитку повинна стати основою розвитку економіки України, тому що країна зможе успішно розвиватися лише у тому випадку, якщо процес її розвитку супроводжується набуттям нових знань та їх практичного втілення.

Література:

1. Прушківська Е. В. Теоретичні аспекти інклюзивного розвитку та його роль у сучасних умовах / Е. В. Прушківська, М. В. Дерев'ягін // *Economics Bulletin*, 2018, – № 2. – С. 24–33.
2. Economic inclusion. *European Bank for Reconstruction and Development*. 2017. URL: <https://www.ebrd.com/what-we-do/projects-and-sectors/economic-inclusion.html> (дата звернення 20.01.20).
3. Базилюк А. В. Інклюзивне зростання як основа соціально-економічного розвитку / А. В. Базилюк, О. В. Жулин // *Економіка та управління на транспорті*, 2015. – Вип. 1. – С. 19–29.
4. Хоменко О. В. Теоретичні та практичні аспекти інклюзивного розвитку економіки КНР / О. В. Хоменко // *Kitaĕznavĕi doslidžennâ*, 2018. – № 1. – С. 69–76.
5. The Inclusive Development Index 2017. World Economic Forum Report. 2017. URL: <https://widgets.weforum.org/inclusive-development-index-2017/> (дата звернення 20.01.20).

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ

Т. А. ПУШКАР, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри економіки

С. С. ТАТЬЯНКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Концепція інклюзивного зростання як інтегрованого масштабного зростання, яке охоплює широкі кола людей, галузей, сфер діяльності, створюючи умови для отримання переваг від розвитку, ставить за мету досягнення поряд з вищим рівнем процвітання поряд зростанням рівності в можливостях і розподіленні доходів.

На думку К. Сапун, Р. Селезньової, саме інклюзивне зростання повинне забезпечувати справедливі можливості для економічних учасників під час економічного зростання та рівноправ'я секторів економіки та верств населення. Концепція інклюзивного зростання також зосереджує увагу на рівності здоров'я, людського капіталу, екологічного стану довкілля, соціального захисту та продовольчої безпеки [2, с. 108].